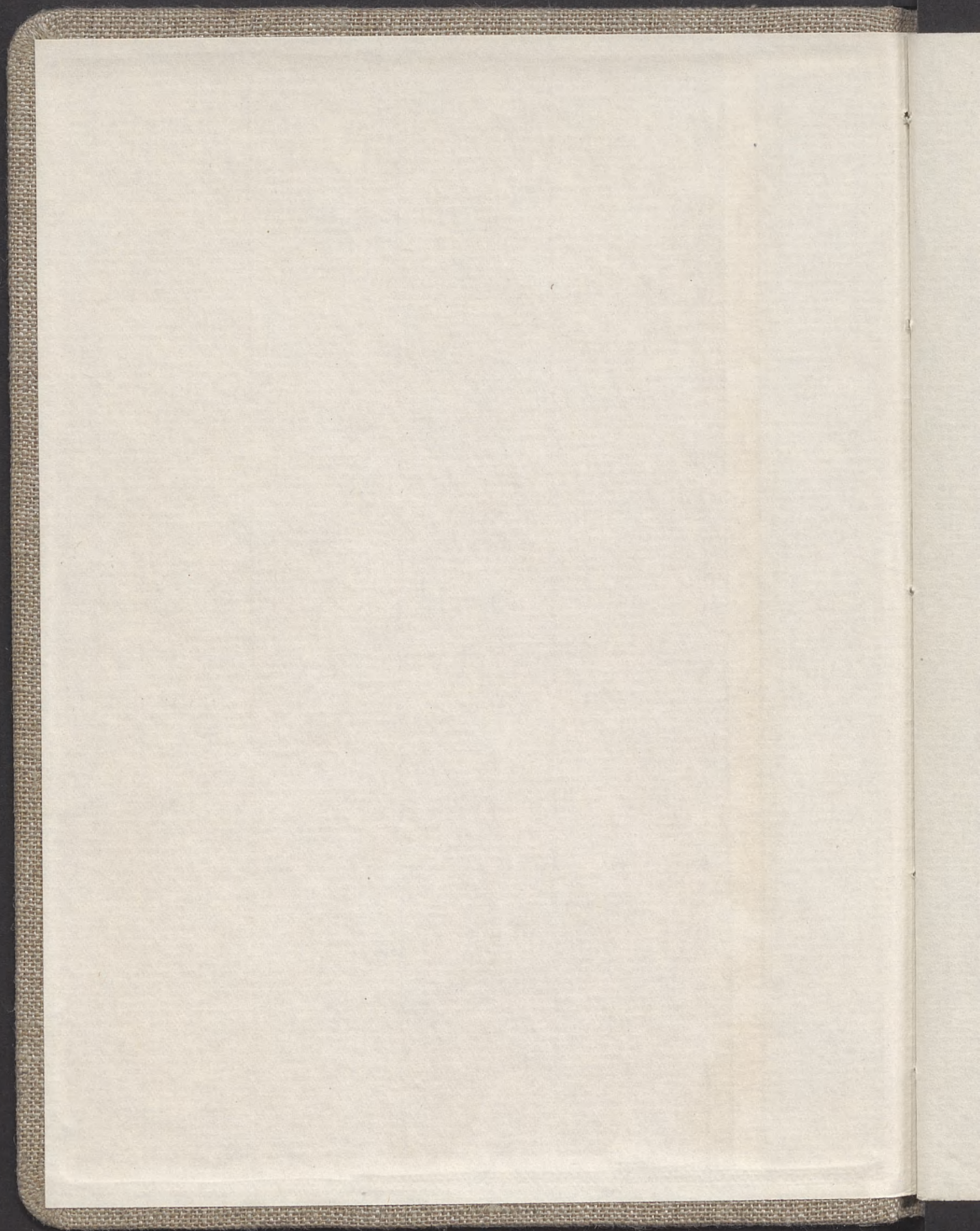

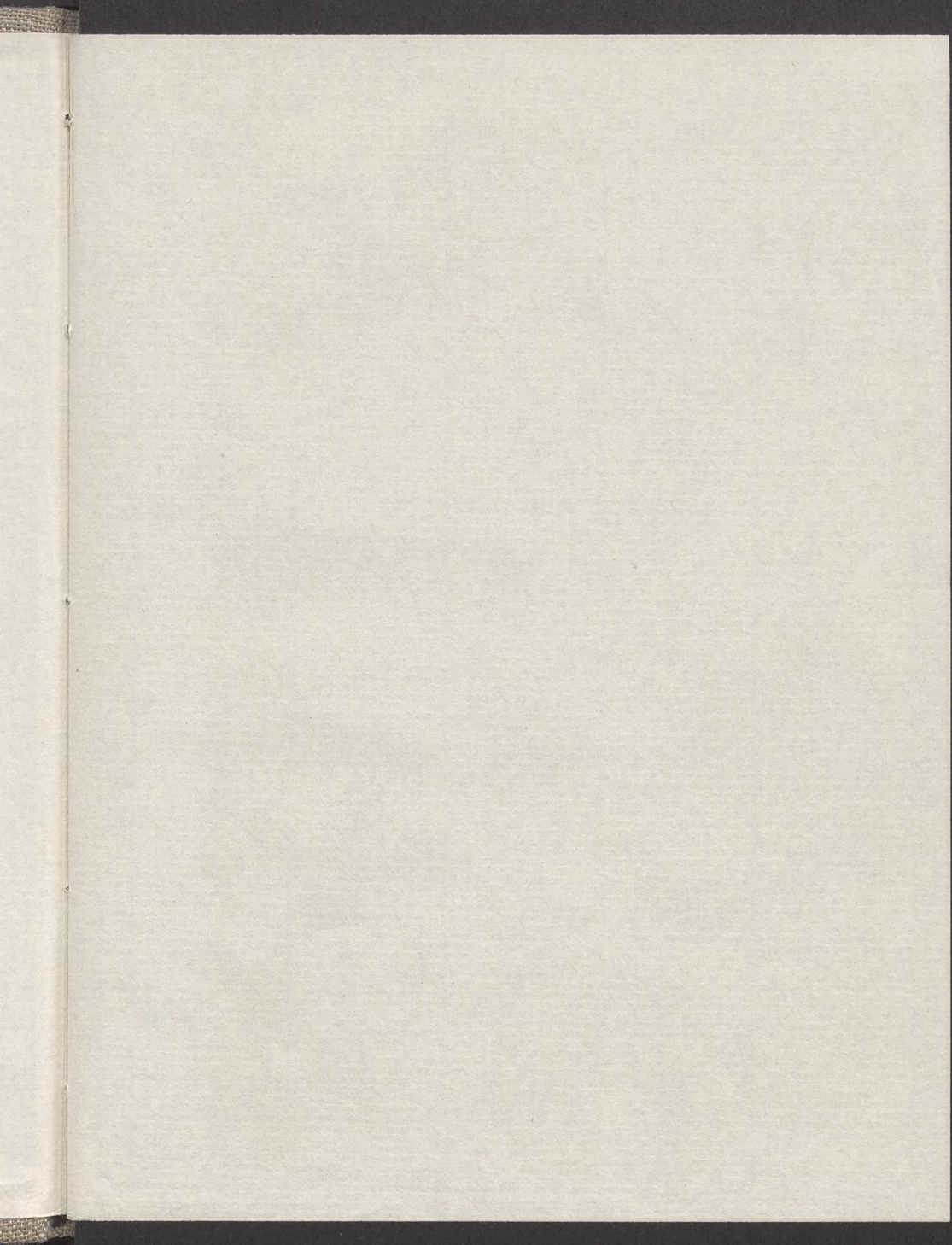
BIBLIOTEKA

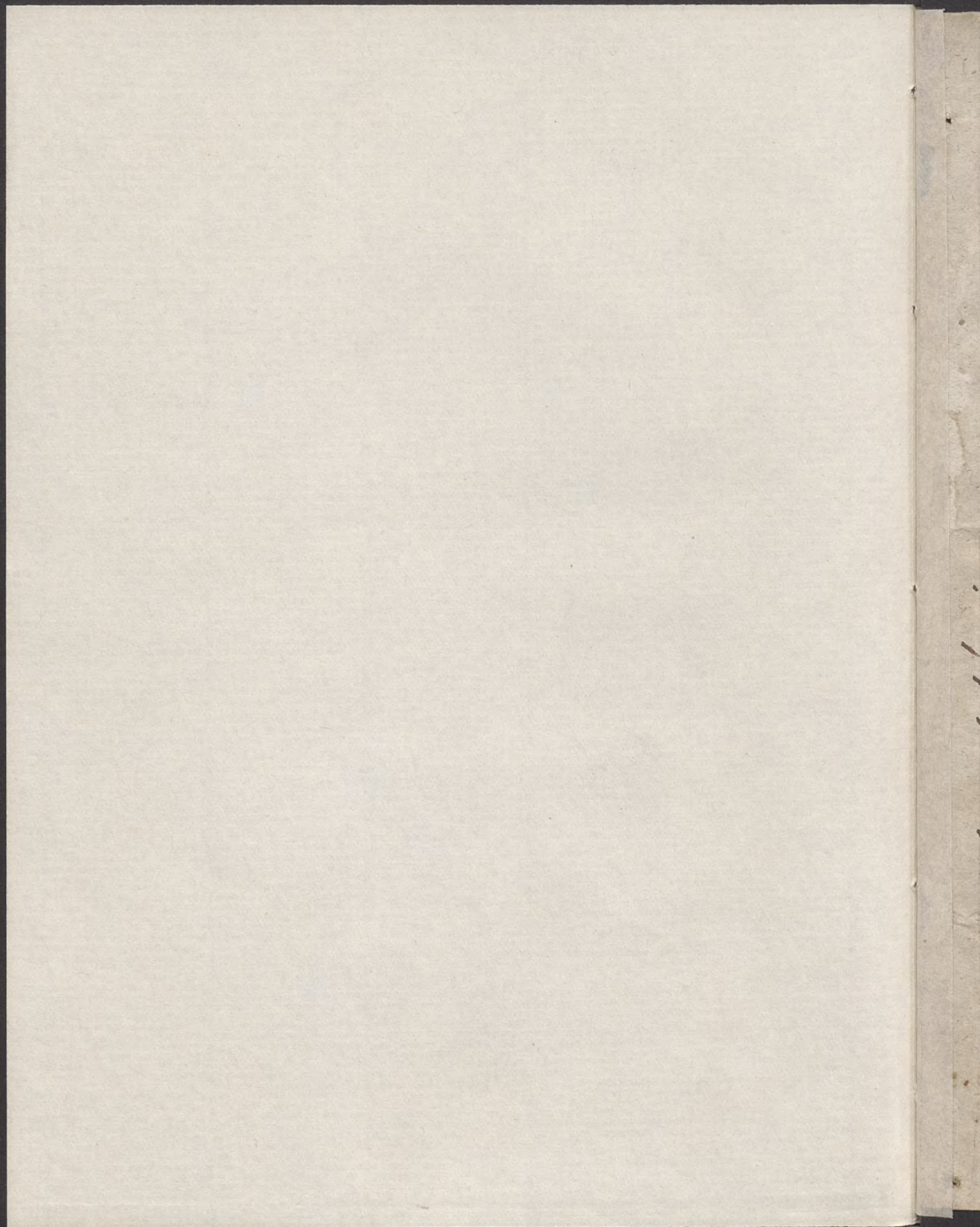
Zakł. Nac. im. Ossolińskich

XVW

1483

KAZANIE
 NA POGRZEBIE,
 Książa Wasila

WASYLEWICZA
 Haličyna / w Cerkwi Brackiej
 Wileńskiej, s. Duchá / w Roku 1619
 Ianuarij 27 (według stárożytnego
 Kalendarzá) dnia / po-
 grzebionego.

Ktore miał Ociec Leonty Kárpowicz /
 Archimándrit Monásterá
 przy teyże Cerkwi zbudowaneg^o.
 z Ruskiego ná Polski ięzyk przelożone.

Pro Vu Fra^o Ma^o Rep^o Protz Cullmeaf.
 Drukowano w WILNIE.
 uł Sądów Cuiusvis.

Dr. M. J. K. K. K.

Mielmożnemu Panu J. Nisci

D. KRZYSZTOFOWI

Naruszewiczowi / Podskarbiemu ziemskie-
mu / Pisarzowi y Łowczemu W°. X. L°.

Pánu swemu Miłosciwemu

AUTHOR J. D. S.

W m. náš Miłosciwy Pan / o
woli y rozkazaniu J: K: M:
Pána nam szczęśliwie pánuia ce-
go / strony pogrzebienia / w Cer-
kwinášey Bráckey Wileńskiej /
ciáta niebošczyka Haličyzná /
wiadomośc nam dawšy / wrychle potym y
doskutku to przywieśc raczył: Zyczyliſmy te-
go sobie abyś tež Wm. náš Miłosciwy Pan
obecny / iákoſmy ſie spodziewáli / ná tym
pogrzebie bedac / ſam ná oko / iáko ſie temu
rozkazaniu J: K: M. y żodaniu Wm. z strony
nášey / doſyć ſtáto / przypátrzyć ſie mogł.
Lecz iż do tego / z oznaymionych nam przy-
czyn / przyśc niemogło: Tedy / áczkolwiek
mamy zá to / iż ci ktorzy ná ten czás / á ile z rá-
mienia Wm: zeſtáni bedac / przytomnemi
byli / ſpráwe o tym dáć mogli: Jedná iż to co
ſie ná Kazaniu mowilo nietylko ſie doſtáte:

XVII-1483-5 cźmie

cźnie y porzadnie od nich referowac, ale y w
pamięci dlugo nosic niemogto: Za słuźna sie
nam rzecz zdalo / pismem / ktore sie wtora
pamięcia zowie / to warowac: A przez to / y
tym ktorzy by / to czego niestyżeli slyšec / y tym
ktorzy by to co slyšeli ruminowac chcieli / dogo-
dźc: & hoc tam memorabile, non solum erga viuos
sed & defunctos, pietatis & benignitatis S: R: M: mo-
numentum. pod zacnym / tak zacnego Senato-
ra / Wm: mowie našego M. Pána / imieniem
našwiatlo pušcić: a za ta okazy / & eorum
utilitati consulere ktorzy sie w naboźnych / a
przez poznawanie sąmych siebie / do pozna-
wania Boga wszechmogacego wiodacych /
consideracyach zařochawšy / nowych / co raz
do tego / ktory ich sąmych / y postepki ich zařze-
wac y ošwiecac poczat / ognia podpálon
šukáia: Z ktorych niektorzy / pomnie / iż nie
bárzo dawnemi cźasy / wziawšy w rece ie-
dno y drugie / ku cźci a chwale Zbawiciela ná-
šego y przenašwietšey iego Mátki / za láška
y pomoc iego / z druku / našym Ruskim ie-
zykiem / wydane / Kazanie moje / y ono yważnie
wyczytawšy: iż by to y Polškim / iako wielom
odkrytšym y poietnieyšym / dialektem wydać
nie wádžilo / affirmowali. Ci tedy / mam w
Bogu náđšieie / iż y z tego málego / ktory sie

tu traktować będzie / o żywocie ludzkim / discursu, niemáto / do tego swoięgo / ktorým się bawić poczęli / w Bogomyślności ćwiczenia / pochopu y máteriey odniosá : y czego ná on czas / pomnie / potrzebowali / to teraz / choć z inšey okáziey / otrzymáia : Zapowodem bowiem dedicowania tego scriptu mego Wm : memu N^o : Pánu / niezdátomisie go Ruskim ále Polskim / iáko Wm : przyzwoitszym / iezykiem w druk podać : Nie tu inšemu / iáko w támtęy pierwszey / tak y wterážnieyszey / choć inšey máteriey / chudey pracy moiey / celu y końcowi / principaliter. zmierzáia c / iedno tu wznieceni / w sercu wważnego czytelniká / ognia miłości do Bogá wszechmogácego : Ktorego / iáko wprzod / zá długo fortunne J^o. K : M : Pána nášęgo Miłosćiwęgo y przezácnęgo Potomstwa J : K : M : w dobrym zdrowiu / z postráchem nieprzyiaciół / Pánowanie / w wstáwicznych modlách nášých / prosić nieprzestáwamy : Tak y Wm : swemu N^o : Pánu tego vprzeymie zyczymy / áby Bog wszechmogácy Wm : sámeęo y wšystko mile domowstwo Wm : w dobrym zdrowiu y szczęśliwym powodzeniu / ku ozdobie y podporze miley oyczyzny nášey / w dlugi wiek / chować y mnożyć raczył : z Wilná Roku 1619. Februaru 12. dná postáremu.

Záprawde / záprawde wam powiá-
dam: żeć idzie godzina y teraz jest / gdy
vmarli wstýsá glos Syná Bożego / á kro-
rzy wstýsá ożyia / Ioan: 5.

Ddáiemy / namilšy Chrześci-
anie / pogrzebna postuge Personie
rey / ktora iáko vrodzona / tak y wy-
chowána / w pośrzodku nas niebe-
dac / áni z twarzy / áni z postępkom
znátomá nam niebyta: Ale iž zná-
mienitego vrodzenia / y wysokiego /
w narodzie swym / stanu byta / á do tego / wiara y wys-
znaniem známi się byc spoioná ozywáta / dochodzić
tego / pewnymi coniecturami , możemy: A nabár-
żiey y naosobliwiey tym samym / iž J. K. M.
Pán náš Miłostíwy / szczęśliwie nam pánuiaacy / ser-
ce y vmysł ięgo ku temu być skloniony vpátruiać /
ná tym mu mieyscu swietym kóści swoie / w poko-
iu / polożyć pozwoliłšy / nam nanižszym slugomá
y Bogomodlcom swoim / ze wšeláka / ie / przysto-
ná wczéiwością pogrzesć y pochowác rozkazác ra-
czył. Czyniac tedy / wewšem / dosić [iáko wierš

ni poddani]woley y rozkazaniu J. R. M. Pana
naszego M^o: takiey/ iako widziacie/ temu ciatlu wcz-
ciwosci wczynicie/ my niezaniechali. A zebysmy czeg^o
kolwiek / ku takowemu actu nalezacego/ opuścić sie
niezdali/ Aco y z tym takim taki Kazaniem [wedlug
zwykłego / przy takowych aktach/ sposobu] przed
conspet was/ iastkawi sluchacze/ stawiciemsie nie
oblenit. Lecz dla tey/ ktora sie wyshy wspomnia-
la/ przyczyny/ to iest nie znatomosci Persony/ ma-
larzo materiey do mowienia mairci: Wprzod gene-
ralny, a ile byc moze nakrotshy / o zywoicie ludz-
kim / discurs wczynic: A porym nieco in specie
o tey/ ktora grzebiemy/ Personie/ powiedztec vmysli
wshy: Nieba y ziemie Pana o to proshy / aby/ za przy-
czynę Przeczystey Mairki y wshy skich ss. swoich /
iako inne wshy skie sprawy y postepki nase/ tak y te
jednogodzinna homilia, ku czci a chwale naswiet-
szego imienia swego/ a dusznemu/ y mnie mowiace-
go y was sluchajacych / pozytkowi dirigowac
raczyl.

Wyslacemu y wważaicemu mi pilno / do cze-
gobym zywtot/ narym swiecie/ ludzski miat przyro-
wnac: Jednego zdawnych onych Grackich Philozo-
phow sententia napamiec mi przyšla / iz zywtot
ludzski podobny iest Comedii: Ktore to podobien-
stwo imem dluzey y pilniey/ na vmysle moim/ roz-
bieral/ tym mi sie lepiey podobac poczelo / zem go
na koniec za fundament tego Kazania obrat. Wshy-
skie sie/ bowiem/ nizey wyrazone concepty y discurs-
sy, na tey consideraciey zasadzac y budowac beda.
Gdzie ten maly/ naturalnego swiatla / promy-
czek/ iasnemi/ wielkiey Ewangelstkiey swiatlosci/
promieniami/ za iaska y pomoc Boza / obiasnio-
ny byc

Epište-
rusPla-
tonicy.

ny być wyzrycie: Jeśli tylko tego co się ku wam teraz / acz w drodze / mówić wymyśliło / cierpliwie wysłuchając zezwolicie.

Jako tedy Comedia, tak y życie / na tym świecie / ludzkie [y powszechnie y w osobliwości] pewny ma początek / środek / y koniec: X wśch / bowiem / wobec herokiego świata mieszkańców / y każdego osobna [ktory się też małym światem mianuje] człowieka żywot / aby / od pewnego początku / ku pewnemu koncowi / per congruentia media, ciągła / ten ktory attingit à fine ad finem fortiter & disponit omnia suaviter, nadded dziwnie y pięknie / zrodzić y sporządzić raczył. Bo co się tych obu dwu światów / wielkiego y małego / dotyczy: Ktoż nie widzi / iż z iednakięgo początku idą / iednakiemu prawu podlegają / y ku iednakiemu / niemal / kresu y koncowi ciągną.

Godzie to / wprzód / pilnie rozeznąć y distingwować potrzebą / co te obadwa światy sąmy od siebie / a co od Tworcy swoięgo mają: X iako / względem sąmych siebie / marny y podły: iako zaś względem Tworcy / wspaniały / początek / środek / y cel albo koniec odnośa.

Względem sąnego siebie / wielki świat / w początku nic / w środku mało co / w końcu znowu nic odnosi: Gdyż niczego stania / nic pewnego y trwałego niema / y ku niczemu się stania / iako nietylko o ziemi / ale y sąmych niebách Prorok mówi Tyś Państwo na początku vgruntował ziemię: a niebiosá sá dziełem rak twoich: Oneć pogina á ty zostániesz. Mały też świat / to iest człowiek / w początku ma podobność / w środku słabosć y odmiennosć / w końcu marnosć: Gdyż z ziemię y błotá idzie / y znowu w zie

Psal. 101.

Gen. 3.

nie y popioł się obraca. A w żywocie [ktory mie-
rzy narodzeniem y śmiercią szkodkuie] wielora-
kim niedzom y fortuny odmiennościom podlegając/
Eccles: oney Salomonowey/ Marność nad marnościami,
1. Sententiey, sama rzecz / na każdy czas y moment
doświadczać musi.

Pfalm.

103.

Wzglede m zasie Stworzyciela swego/ te obadwa
swiat y/ y w poczatku/ y w szrodku y w koncu/ wiel-
ka wspanialosc maia. Kto bowiem ich iest spraw-
ca y budowniczym/ izali nie ona przedwieczna ma-
drość/ o ktorey pismo mowi: Iako wielmozne sa Pa-
nie uczynki twoie, wszystko w mądrości uczynit?
Kto ich Rządzca y moderatorem, izali nie tenze
Habr: samo ktorym Apostol mowi: Nofzac wszystko sło-
1. wem mocy swey ic. Gdyż sam dawa wszystkim ży-
Aktor: wot y oddech y wszystko &c: Abowiem w nim ży-
17. ibi: wiemy y ruszamy się y iestemy? Kto ich koncem/
izali nie tenze sam?

I. Cor:

4.

Jako/bo wiem/Comœdia, primario modo, pewnym
y znamiennym / umyślnie na to zaprokonym/ gos-
ćciom [A ile iedney z nich naprzednieyshey y nayza-
cnieyshey Personie] ku woli y w podobaniu: A secun-
dario actorom ku cwiczeniu y wszystkim [ktorzi by-
sie iey przypatrzyc chcieli] ku dziwowiſku wysta-
wana bywa: Tak y te / żywota ludzkiego / Co-
mœdia, osobliwym y naprzednieyszym sposobem/
sobie y nieſkonczoney dobroci swey ku woli: A po-
tym intellectuali & rationali creaturæ, to iest An-
yotom/ y ludziom [ktorzi nietylko actorami, ale
tez ſpolnie z Anzoly ſpectatorami iey/ od Apoſto-
la/ nazywani bywai] nietylko ku przypatrowaniu
sie / ale y wiekuiſzego pożytku nabyciu/ y doſko-
natego ſzczęſcia zaſlużeniu/ in hoc mundi teatro,
wystawić raczył/ ten/ ktorego ſprawy doſkonalemi
bedac/

bedąc/ ku doskonałości (choc przez wielorakiey od-
miennosci srzodki) ciągną: Tak iż to oboje / oboje
go świata / sporządzenie / & rationali & intellectuali
creatura y podziwienie y radość / a per consequens
cieszę y chwale stworzycielowi przynosić musi. Czeg^o
oboiego te dwa Dawidowe wieršky poświadczą:
Vcielzytes mie Panie w stworzeniu twoim y bede sie P salm.
radował w uczynkach ręk twoich: & zaś / Dżiwna sie 91.
stała znaiomość twoia strony mnie: Na ktore slowa s. Plalm.
Gregorius Nyssenus mowi / iż mądrość / miłosier- 138.
dzie / y wielmożność Boża / w stworzeniu człowieka / de opi
(ktoremu nie ani przydawać ani wymować nie- Hom.
trzeba) dziwnie sie okazuje.

Obrocivszy bowiem / na te obadwa światy / y cieles-
ne y serdeczne oko: Poyrzawszy na szerokie / nieobe-
stley ziemie / granice: Poyrzawszy na tey wielki / na
wodach zawieszony / cieciar: Poyrzawszy na rozmaite
(ktoremu sie przyodziała / przyozdobila / obogacila / y
napelnila) ziola / kwiatki / rzeki / zdroie / pola / lasy /
owocę / żyznosci / ptaki / ryby / zwierzata / Monstra na
ziemi y w wodach sienawduiace: Poyrzawszy na nie-
odmienna / w tych wszystkich rzeczach / odmiennosc:
Poyrzawszy na rozne / roznych natiy / dialektow /
twarzy / stroiow y obyczajow / ludzie: Poyrzawszy
na ich spolne y osobne / tak wnetrzne iako y pozwi-
erchowne dary / dowcipy / zamysly / wynalazki / chęci /
y starania: Poyrzawszy na dziwne [ktore sie / nie
bez przyzadzenia Bożego / zawse obracaiac / na iednym
mieyscu stoi] żywota y postepkow ludzkich koto:
Poyrzawszy na rozno piekny / ktory na glowie swey
nosi lato / wieniec: Poyrzawszy na mocne [ktorem
noc po dniu / zima po lecie / starosc po miedoci /
choroba po zdrowiu / smierc po żywocie następuje]

natury ludzkiej prawo: A co wiekta / od tych ziem-
 skich niżin/oko y serce wzgore podnioszy/á onemu pie-
 knemu / wysokiemu y szerokiemu / bez żadnych filar-
 row / nád głowami naszymi / zawieszonemu / zorzami
 y obłokami przyodzianemu / gwiazdami y planetami
 przyozdobionemu / konieczną y niezbędną swiárto-
 ścią oświeconemu / Słepowi niebieskiemu sie przy-
 patruić ; á te tak dziwne y piękne / trwałe / y od-
 miętne / wstawiczone y każde (nietyło) roczne (Ale
 y) dzienne rewalucie tego uważając : y zmocnionych
 ná nim gwiazd y planet biegi y influentia consideru-
 iac : Kto sie temu tak wielkiemu / tak mądrego bu-
 downiczego / misterstwu niezadziwuje ? Kto sie w tey
 tak piękney tego robocie niezakocho ? Kto sie nieogár-
 mioney dobroci y wszechmocności tego / z botáznia y
 miłością / niepokloni ? Kto tych dwu wierszykow

Psal. 147.
 Psal. 76.

A jednáť to wszystko / albo nie / albo máto co wiecey
 nád nie / miánować sie może : Gdyż y zniczeg° iákom
 pierwey rzekł / stáneto / y kénca sobie zamierzonego /
 iáko sie niżej powie / czeka. A náwet y o samym [Kto-
 remu tu potrzebie to wszystko stworzono test] cżło-
 wieku / tych słow Psálmista wyrzec sie nieobáwiat :

Psal. 143.
 Psal. 33.

Cżłowiek podobny stał sie marności, dni iego iáko cień
 przemijaiať &c. A ná drugim miejscu nietyło marn-
 ności podobnym ále sámá marnością go nazywa
 mówiac : Zaprawdę wszystko marnosc wszelki cżło-
 wiek żywiacy, záisle w obrazie przechodzi cżłowiek,
 ále y prozno trwoży z sobą.

Ale izaliś ty / ó wszech rzeczny Tworco / wysokich y
 wypaniać

Wiecey wooy/zeby nie przyrodzonego ciepla goracow
temperowala. Wiele ma ziemie cieplekiego y pod tego e-
lementu, a todla przyczyn niżej pomienionych.

Jzali tedy na tym obraz y podobienstwo Boze/ na
ktore czlowiek iest stworzony/ zawiasto? By namniey.
To sie bowiem o ciele smiertelny (ktorym czlo-
wiek z imieniem bydlety y zwierzety ziemskimi spot-
kuzac/ malo co ma nad nich) mowilo: Ale iest w
tym wloknym/ y do bydlety Ciasto Dawid mowi) Psalm.
48.
podlozci przywiedzionym ciele / dusza rozumem y
imieniem znamienitemi / od Boga/ darami obdarzo-
na: ktora/ czlowiek smiertelny / zoniem niesmier-
telnymi duchy / Anielskimi/ mowie/ chorami po-
rownywa.

Ale czemuś/ó náš Boże/te dwie/ sobie nadder prze-
ciwne/rzeczy zlaczył? Czemuś/mowie/rzecz tak barzo
marna y nieczemna / z tak zacna y zawolana spoit?
Czemuś/duszy niesmiertelney smiertelne dal ciasto?
Czemuś/remu tak znamienitemu gosciowi/tak podla
gospode zapisal/ albo raczej zbudowal? Odpowiada
nam na to wybrane naczynie iego: Mamy ten skarb 2. Cor.
4.
w naczyniach glinianych. Mamy prawi ten tak dro-
gi a nicozacowany skarb/ to iest dusze [rzecz tak zas-
cna y piekna/ iz sie w niej/ niebieski oblubieniec / zas-
kocha wzy / zonych kosztownych palacow swoich / do
tey bydlety stajni / stapic zezwolil/ y na zniycie zma-
z ktorem sie byla / przez grzech/ ospecila/ nadroz-
hey krwie swojej wylac niezalowal] w ciele choro-
bon y simey smierci podleglym: A dla takiej przyczyn
ny/ tamze ja wspomina/ aby wywysszenie bylo mocy
Bozey, a nie znas. Jakoby rzekla wyszcie a ozdobenad
der budowanie/ na stibym gruncie/ ten misterny Ar-
chitecton budowac ziczal: przeto fundament iego/tak

głęboko kopa : Droga perle / kosztowny klejnot / cżło-
 wiekowi / ná dar y vpominek / zgotował / przeto / aby
 mu go kto / ná rey (ktora ieſzcze do gorniego Hieru-
 zalem pielgrzymuje) drodze / nie ukradł / albo
 nie odiał / w tak podła ich guntie (przykładem rodzi-
 com / działki w drodze wyprawiających) wwiła. Słod-
 kim / zniebieſkiej piwnice ſwoiey / pociechy y radoſci
 duchownych / winem / ná rey drodze aby nie vſtat /
 poſilać go vmyſlił / przeto / aby tak mocny napoy /
 C w tych tego / ieſzcze dziecinnych leciech / póki nie-
 przydzie w meżá doſkonálego w miarę wieku zu-
 pełnoſci Chriſtuſowey) głowy mu niezawrocil / docze-
 ſney nedze y cielesney vłomnoſci woda / nie przebrány
 ten muſt temperuie. Dziwna á nieſtychána godno-
 ſcia y zacnoſcia / cżłowieka niegodneg^o / chee obdarzyć /
 przeto aby z niego [lub prze wynioſtoſć / iáko Lucifer /
 lub prze niewdziecznoſć y nie vważenie / iáko Adam,]
 niewypadł / tego w przód / po nim [aby ſámego ſiebie /
 nie confuſe / poznat / á przez to poznánte / do poznánia
 Tworey ſwoiego przychodził] potrzebnie : Aby / mo-
 wie / vważájac / cżym ſám przez ſie byt y ieſt / y co od
 ſiebe ma : á porównyvájac z tym co / z dárú Tworey
 ſwoiego / cześcia iuż wziął / cześcia ſie ieſzcze wziac
 ſpodziewa / pożyteczny ſobie / z tych obudwu rzeczy /
 temperament cżynil : X gdy lub z rey lub zowey ſtro-
 ny / badz od ſwiátá / badz od ſiebie ſámego / niebeſ-
 pieczeńſtwo / w rey mierze / iákie cierpieć pocznie /
 ta (ktora ſie niedawno wſpomniáta) conſideratia
 (iáko nieiáka tarcza) te w byſſkie pokus poſtrzały
 odbiáł.

Gdy go / mowie / wzgledem zacnoſci Duchá
 wynioſtey dumy y próžney chwaly wiátr nádymáć
 pocznie / żeby tak podła (zktorey ieſt ſtworzony y w

Ephes.

4.

Iſa: 14.

Genes.

3.

ktora sie znouu obroci] materie, to iest ziemie/ na pa-
mieć sobie przywodzac/ y owego/ ktorego pawem zo-
wa/ ptała [poyrzaniem nashpetnosć nog/ aliczności
pior swoich pogardzaiąceg°] naślądnic/ te słowa ku
sobie / Przecz że sie pysniesz ziemio y popiele, mowil. Eccles.

Przeciwnym zaśie sposobem / gdy go / lub niepo- 10.
rzadna/ tych doczesnych dobr/ chciwosc / y zbytnia
okolo nich/ zabawa: Lub cielesney rostkosy slepora /
ciężarem swoim/ ku ziemi tłoczyć pocznie: żeby na
tęk znamięnitégo śláchectwa swóiego stan / y na tęg
wielkiego / na ktore iest wywyżsiony / dignitarkwa
stopien/ wspomniawszy Cten ktory synem / po łasce /
Bozym/ iako mowi Jan / y Boskiej weźstnitkiem na- 10a. I.
tury/ iako mowi Piotr / weźstnitony iest) sprośnym 2. Petr.
cielesney rostkosy/ bíttem sie niemazal / y prochem I.
márności ziemskiej serca swego oczu niezaspował:
Ale sie onego Prorockiego wyroku/ Człowiek gdy
we czci był nierozumiál, przyrownan iest bydlatom Psalm.
nierozumnym y stál sie im podobny / obawiaiac/ te 48.
choć od Pogánskiego Philosofha wyrzezone słowa
Ad maiora natus sum quam ut sim mancipium cor- Seneca
poris mei, wietšym niż on sercem y wspaniałšym
wymysem/ mowil.

A iako względem samego siebie/ proznanádziecia/
márna radoscia y škodliwa praśumptia wwodzie sie
niedával/ y wietšego nád síty swe ciężaru niebrat:
Tęk zaśa względem woli y pomocy Boskiej/ nie nie-
podobnego nieupátrowál: nie trudnego y ciężkiego
sie niezbrániat: Ale te słowa: Wszystko moze w tym Phi. 4.
ktory mie vmocnia, Iezusie Chrystusie: z Apostołem
mowil.

Leć kto by te słowa/ nie usty tylko/ ale y sercē/ chciał
mowić/ musí pierwey/ sam o sobie y o sítach swych
doskonále zwatpic: Ana one zbawicielowe słowa

Beze-

(Bezemnie nic niemożecie, to jest ani dobrego, by namniey (szego, uczynić: ani złego, by nawierzego się wstrzedz) pomniac. Wszystkie swoje moc y trwałość temu/ od tego ja wziął/ przypisować: X od niego się/ i jako kopia od morza/ dzielić niechcąc/ te słowa 3
Psalm. Dawidem mówić/ Oto którzy się oddalają od siebie
72. zgina: ale mnie dobrze jest trwać przy Bogu: pokładając w Panu Bogu nadzieję moją.

Kto/ mówię do takowej perfectiey, za pomocą Boga/ chce przysc/ musi się wrym (które się teraz pomienito) rozmyślaniu y wważaniu/ na każdy czas y godzinę/ ćwiczyć: y w tej nabożney medytaciey, iako w czystey wodzie/ duszę swoję nogi/ to jest affecty y porużenia serdeczne zawsze wmywać/ aby mogł za czasem one Dawidowę piosnkę: Myśl człowieka będzie wyznawała tobie, a osiarki myśli będąc świecić: y o sobie zaśpiewać.

Kto bowiem chce bliżey ku temu/ do którego idzie/ kresu terminu przystąpić: musi daley tego/ od którego idzie terminu odstąpić: Kto się chce przybliżyć ku niebu/ musi się od ziemi oddalić: Kto się chce wszystek do twórcy obrocic/ musi się wszystek od stworzenia odwrócić: A im się bierzey od zimną marności y podłości ziemskiej (przez wzgardę tej y samego siebie) oddali/ tym bliżey do ognia miłości Bożskiey przystąpiwszy/ od niego oświecony y wszystek rospalony będzie. Przetoż ten który częściej y osobliwiey miłości Bożskiey enote (namilshym będąc uczniem Chrystusowym) zalecał Jawniey też nad inne y znaczniey od miłości światą nas odwodzi/ głośno do wszystkich/ herokiego światą obywatelow/ wołając:
I. Ioa. 2. Niemiluycie światą, ani tego co jest na świecie,

A iakożgo niemilować/ ponieważ się tak siła pieknych

Enych y dziwnych rzeczy na nim náyduie : Tyle dla
 tego / abyś na nich polegat : Ale żebyś / przez nie /
 iako przez okulary / albo tralke Mathemarycka /
 onych przyszłych dobr / y samego ich Authora / ozdobi
 y doskonałości sie przypátrowal. A o tey wszy
 stke / widomego świata / ozdobi / tak iako o obiz
 ciu Comædiynym rozumiejąc / od tych niżkości y
 márníści ziemskich / oczy y serce wzgore obracat /
 albo ráczey zawayse tam obrocone y podniesione má
 dzc / te słowa : Vstala dusza moia pragnac zbawie
 nia twego : z Dawidem mowil.

Psalm.
 118.

Bo iesli sie iest czemu / w tey to Comædiey [na
 tak trocki czas / w tak bláhey izbie / na tak mátym
 theatrum wystawionej] przypátrowac : A coź be
 dzie gdy / po skonczeniu tey / ten dobry y przemożny
 spectator / w herokich y ozdobnych / kostem y przewa
 ga dziwna wystawionego páta cu swotego / gma
 chách / dostáctkiem y hoyností stanu swotego godno
 C náchwaty / moźności / dobroci y szczodrobliwostí
 swey oświadczenie) nietylko Comædiynych (kto
 rzy sie dobrze popisá) actorow / ale teź spectatorow
 to iest Anyotow / Archányotow / y wszytkich / tak he
 rokiego Pánstwa swotego obywatelow / na tak wie
 le lat / cześtowac będzie :

Aleni to przyidzie : Musi pierwey tá żywota
 ludzkiego Comædia [ktora przez ieden tylko dzien /
 to iest przez ten wszytek / od stworzenia do odnowie
 nia świata / czas / ktory iest u Boga iako ieden
 dzien / trwa : Tyle máisc actow / ile wiekow :
 Tyle actorow / ile person : Tyle stroiow y ubiorow /
 ile roznych natiy y conditiy ludzi : Tyle Scen / ile ży
 wotow ludzkich : Tyle periodow / ile lat : Tyle mier
 sów / ile miesiecy : Tyle com / ile tydniow : Tyle

1. Pet.
 2,

slow / ile dni : Tyle syllab / ile godzin : Tyle litter /
ile minut] nietylko specialne / w każdym człowie-
ku : ale y generalne / we wszech wobec świata tego
mieszkańcoch / dokonczenie wziac :

A co sie / po dokonczeniu Comediey / dziać zwy-
kło / iż sie osoby / theatrum / y izba / z ubiorow /
opon y apparatus (ktoremi przyodziane y przyozdo-
bione byly) obierają : Każdy swoje do siebie bierze
y odnosi : Theatrum rozrzucone / a czasem y spa-
lone : ba y sama / w ktorej sie to dzieje / izba / często
kroć / rozrzućana bywa : Toż sie właśnie / y przy ge-
neralnym / żywota wszech ludzi / dokonczeniu / powie-
chmia y przy specialnym / każdego człowieka zeyściu /
particularnie dzieje / y dziać bedzie .

Skoro sie / bowiem / tego młeg° świata / wa-
tła / słabeg° zdrowia y krótkiego żywota / nie przer-
wie / natychmiast szkodliwy / śmiertelnego ciała
tego / dom / nietylko pusty zostawac / ale y wrychle
zepsowany y rozwalony być musi : a każdy / co ży-
je / od niego bierze : Dusze nieśmiertelna , ten
ktoremu ona / za żywota / służyła to jest / lub Bog przez
Anioły / lub Czarć przez swoje posłance / do siebie /
na wieczna / lub rośkoś / lub utrapienie prowadzi :
Elementy , z ktorych śmiertelne ciało złożone było /
na miejsce swoje / z tym co komu z nich należy /
odchodza : Ogień / ktory był w cieple przyrodzonym
y światłości oczu / do swojej Sphary / to jest do kra-
iny gorniej : Wiatr / ktory serce chłodził / do szes-
dnicy odlata : A ziemia z woda w trupie zostając /
wziemie sie y wode / to jest w gnoy y rope / obraca .

Gdy sie też ten wielki świat ku końcowi stoni /
tedy w przod ta izba / to jest ten wszystkie / ziemie /
morza / powietrza obieg / ze wszystkiey / ktora miała /
ozdoby y ochodostwa odarty / zepsowany / a prawi-

Ioan. 8.
Rom. 6

wniweż obrocony: A jako theatrum/ to jest ziemia
[ktora do nieba przyrownana ma] to jest/ matego
półkula/ czasu) ze wszystkim cokolwiek na niej jest/
palona będzie: Cdyż tedy, to wszystko/ Piotr Apo-
stol mowi: rozstaie, iakimż wam potrzeba być, w
światym obcowaniu y w pobożnościach, oczekiwá-
iac, y, aby wrychle było, pragnac przyscia dnia Pań-
skiego, przez ktore niebiosá gorájące rozpuszcza się,
y żywioły páłájące stopnieia, lecz nowych niebios y
nowey ziemie, wedle obietnic iego, oczekiwamy.

Nowy bowiem/ bez czasu/ wiek: Nowy/ bez
nocy/ dzien: Nowe/ bez odmiany/ szczęście: Nowe/
bez choroby/ zdrowie: Nowy/ bez śmierci/ żywot:
Nowego nieba/ nowego światá/ nowych elemen-
tow/ y nowego/ to jest w wielbionego/ ciála [według
śnych Apostolskich słow: Wiemy że iesłby ziem-
ski dom nasz mieszkania był zepsowany, iż budo-
wanie mamy od Boga, dom nierekomá robiony wie-
kuisty w niebiesiech] potrzebuie: O ktorych odno-
wieniu / teraz/ niema czasu mowić: Ale samego
cyklo/ między elementami/ elementu názacnieyše-
go/ to jest ognia/ odnowienie (aby stad y o innych
śnadnie się sadzić mogło) wspomnie: Głos Pań-
ski/ mowi Prorok/ rozcinájący płomień ognia. A
iakoż y kiedy ten płomień rozciety/ á zátym rozcie-
ciem/ ten element odnowiony będzie: posłuchay:
Ogień ma gorácosć y swiátość: Pański tedy głos/
w on Pański dzien/ te dwie ognia własności rozdzie-
liwszy/ swiátość bez gorácosci/ do ziemie żywych y
nieysca błogostáwionych: A gorácosć bez swiáto-
ści/ do oney nieszczesney / potepionych/ kráiny/ odeśle.

O niezmierna gorácosci/ ó gęste ciemności ze-
wnetrzne/ ó srogi piekielny ogień/ iakoś jest ze wszech-
miar dziwny y stráśliwy: Dziwny jestes y stráśli-

Pf. 101

Hab. 1

2. Pet. 3

Apoca.
1c.

2. Cor.
5.

Pfalm.
28.

oy / stey miary / zes ciemny / smrodliwy / y tak go-
racy / iz by ten nasz / ktoreg° widzimy / ogien / wzgle-
dem ciebie / za letnia rosa y ochlode / od potepionych /
pocztytany byc mogli. Ales iefcze dziwnieyfy y stras-
liwfy / iz nigdy pojrzec / nigdy spalic / czlowieka
wdreczonego / niemozef. Gdy przetrwa tysiac ty-
siecey millionow lat / w tym tak srogim ogniu / bies-
dna y nieszczesna (w nieszczesne ciało okowana) dus-
za / bedzieli miała / iaka / wybawienia swe° / nadzie-
ie : by namiey. Gdy tak liczba znouu / tysiacorako
wyższa liczba / multiplicowana bedzie / czy iuz iaka
w cieche y ochlode odniesie : Ani żadnego podobienst-
wa. O ze wsfch miar wielka y niewypowiedziana
na nedzo / o z każdej strony srogie y strasliwe nieszczes-
ście / kto sie wždy z synow y corek Adamowych cie-
bie ma spodziewać : Wierza nierowno liczba bedzie
tych ktorych ty ogarniesz / a niż tych ktorzy sie ciebie
owaruis. A ktosby temu wierzył / gdy by ten który

Ioan. 14. sam prawda y żywotem iest : ktorego słowom / nieo-
Luc. 21. ba y ziemie trwalosc / wstepowac musi / tego nam
Mat. 7. nieopowiedzial : gdy by o serokiey / do potepienia / dro-
Luc. 14. dze / o ciastney do zbawienia fortece / o wielkicy we-
zwanych / a maley wybrannych liczbie nieoznaymit :
Každy tedy / zapewna to ma wiedziec : iz kto iedno-
kolwiek / teg° tak goraceg° a nie pozeraiaceg° ognia /
na umysle y pamieci swey nosic niechce : kto tych
tak ciestkich / a nigdy nieskonczonych mat / z żywey
wiary y synowstkiey milosci pochodzaca boiaznia
serca zawişe straszhonego miec niebedzie : Ten za czaa
sem sam nad soba / z wielka a nieoszacowana skor-
da swoia / tego doznac y sprobowac musi : Boiazni
ta zasie / ciestym a každodziennym wiazaniem ogro-
mnego maciestaru / niepoietych sadow / dziwney spra-
wiedliwosci / y scistego / z synmi Adamowemi / teg°

żywych

żywych y umarłych sedziego/ rachunku/ tudzież nie-
pewność czasu/ miejsca/ y sposobu/ każdego z nas
zśęcia/ pomnożona być może.

W tym bowiem tylko Comædia zda się być od
żywota ludzkiego różna: iż tam aktorowie wiedzieć
o tym mogą/ którego czasu/ na jakim miejscu/ w jak-
kim obierze/ aktia swoje skończyć/ y po skończeniu
na które miejsce iść mają. Tu zaś nie/ sam przez
się/ wiedzieć niemoże/ ani w którym wieku/ dniu y go-
dzinie: Ani na którym miejscu: Ani w którym sta-
nie: niedłmienny/ od tey comædiey Authora/ wy-
rok go zaydzie/ aby aktia swoje skończywszy/ lub na-
toże (dla odpożyczenia po pracy) pistnie wstanie/
lub na ciężkie y straszliwe więzienie: do dalszey (za złe
lub dobrze od prawsona aktia) executiey się stanowią.

W tym zaś znowu się zda quadrować: Jż iako na
comædiey/ żaden z aktorow/ przed skończeniem mo-
wienia y wyprawieniem osoby swey/ ani sam
obspieczony być/ y pewnego za pracę przymium
sobie obiecować: ani od słuchaczow zupełnie po-
chwalony być niemoże: Tak y żadnego/ na tym świecie/
człowieka żywota/ iż przed śmiercią/ szczęśliwym
niema się nazywać/ zgodne o tym/ nietylko naszych
Chrześcijańskich Theologow/ ale y Pogańskich
mudrcow jest zdanie.

Stwoim żywocie/ zaliczyńcie/ któregoś bieg już sko-
czył/ iakowe zdanie mam podać/ szczęśliwym g-
czył/ nie szczęśliwym nazowe: Pewnego/ w prawdzie
y ograniczonego/ w tey mierze/ zdania powiedzieć nie
mogę: gdyż (iakom rzekł/ na początku tego mego kaza-
nia) ani samey osoby/ ani sposobu/ na tym świecie/
życia twoiego świadome nie był. Probabiliter iednak
mowiąc/ stey miary cie nie nie szczęśliwym nazywać
mogę: Jż czegoś/ śnać/ sobie/ za żywota/ w przeymie ży-

Psalms.
149.
Apoc.
14.

Wtora
część
Kaza-
nia.

czył/ ná to tobie/ y po smierci. J°. R. M. Pan
náš Miłosciwy nietylko lástkawie pozwolił raczył/
ále y kořtu ná to nieżałował/ aby ná to miéysce S.
cłało twoie/uczciwie przyprowadzone/ y zniemniey-
szá uczciwością pogrzebione było.

Jest záco/ námiłšy Chrzesćianie/ Pánu Bogu
dziełować/ iż tak lástkawego/ tak miłostiernego/ tak
dobrotliwego Pána (zdáru y przyzrzenia ięg°) ma-
my. Jest/ mowie/ zá co/ iáko dziełować/ tak y w usta-
wiecznych oto modłách Bogá wszechmogácego (co y
czynimy) prosić: Aby thron Pánovánía J°. R. M.
y przezacneg° potomstwa J°. R. M. długofortunnie
(z postráchem nieprzyiaciół) tu czi á chwale swey
świetey vgruntować: y herokieg° Pánstwa tego
gránice/ im dáley/ tym bázżey/ z woley y zrzadze-
nia swego/ rozšyrzác raczył: zá pánovánía tak do
brotliwego Pána/ ktorego spatiofus, pieratis & cle-
mentia, linus, nietylko do swoich wlasnych/ ále y
do postronnych narodow sie rozpoćiera. Nie-
tylko bowiem nam wiernym poddányim swoim /
w práwách y swobodách/ od siebie y przodkow swych
hoynie nádanych/ vblíženia y náruřenia czynić nie
raczy: Ale á to/ y tey (ktorey ostatnia oddátemy
postuge) nie tylko zá żywota/ ále y po smierci/ wol-
ność w sumnieniu/ nienáruřona być widzím.

Jzality cie/ tedy/ **HALICZYNI**/ w twoim wla-
snym domu/ wietře beżeszcie potkáć: izali/ od two-
ich potomkow y krewnych wietřa sie tobie/ w tey
mierze/ dobroczynność okázáć: izali przystoynieyřa/
od znáiomych y sąsiádow/ pogrzebowi twoiemu ucz-
ciwość wyrzadzona być moglá: Jzali nálepřim y za-
cniéyřym miéyscu kości twoie polożone być mia-
ły: A komuž zá to/ y ty sam/ y twoi powinni máć
dziełować: Nie żadnemu znas/ bo bys tego odnas
mieć niemogł: Ale wprzod Bogu wszechmogáce-
mu (ktorey° wole y zrzadzeniem wřyřtko sie dziecie)

á potym J^o. R. M. Pánu nášemu Milosćiwemu/
ktory robie tak miétkie/ ná tak dlugi sen/ toje miec poz
pozwoilit. Widzicie ze mu sklep/ ná tak piekny mieceyacu
zgotowány/ á to pewnie nie bez zadánia tych/ ktorzy teg^o
ponas/ imieniem J^o R. M. requirowali.

Abo rozumiecie/ ze dusze tych/ ktorych ciála niepodales
ku oltarza pogrzebione bywáia/ pomocy stad zadney nie
odnosza: Albo darmo Cná on czas/ kiedy Zbawiciel/ ná go
rze Kálariey/ ná Krzyzu bedac wywyższony/ nadrozsza/
z żywordáiacich ran swoich/ ná omycie y odkupienie dusz
nászych/ krew wylewał/ opoki sie pádaly/ groby otwie
rály/ umarli z nich powstawáli? Wiech rozni/ rozne
tego przyczyny wynáydúia: Ale izali sie y to stad colli
gowac niemoze/ iz ona nadrozsza/ nadrozszej kwié/ nie
pokalanego Baránka/ ofiára/ nietylko żywym/ ále y
tym ktorzy iúz w grobnym legowisku leżeli/ pozyteczna
bylá? Aza insza teraz/ ná tym oltarzu/ zá żywe y umara
te/ ofiára sie przynosi? Aza nie táż nadrozsza/ ktora z bo
ku Zbawicielowego wypłynelá/ krew/ y żywym przez wsta
w dusze sie wlewáiac/ one oczyszcza/ oswieca y poswieca/
y umarli wielka á znamienita pomoc y ratunek dáie? A
ile tym/ ktorzy w żywey wierze/ y mocnym/ popráwy ży
wota/ przedsiwzięciu/ z teg^o swiatá schodzac/ zápalonym
milosćta odkupiciela sweg^o/ sercem/ teg^o/ od pozostátych
potrzebuia/ áby ná tákowym ich mieceyacu pogrzebli/
gdzie by sie wstawiczenie te ozywáiacce/ zbawienia náse
go/ tátemnicie odprawowac niezániechowały. Azaż nie
wlasnie temu podobne bylo prágnienie onych ss. stáreg^o
zakonu Pátryarchow: Ktorzy goraca chucia/ od siebie/ y
od przodkow swych požadáne/ w ciele/ Mesiasza wdziec
niemogac: przynamniej/ áby kósci ich/ w oney swietey (po
ktorey náswietse nogi tego deptac miáły) ziemi/ potozo
ne byc mogly/ oto sie/ tak vsilnie (iáko czyrámy) staráli:
A ktozby sobie/ ná ten czas gdy spác poydzie / nietylko
spokoynego/ ále też wdziecznego y smácznego snu nieży

Ioã 19.
Matth.
27.

Gen. 23
24. 25.
35. 49.
50.

Chryf.
1.3. & 6
de Sac.

czył: Ktoby graniu słodkiej / a słodki sen przynoszący
muzyki niebył rad: A coż innego / o tym miejscu świe-
tym / mamy rozumieć / iedno to / co Chryzostom S. o in-
nych temu podobnych mówi: Jż naczęsc y na chwale
tego ktory / z nieogarnionej dobroci swej Bozskiej / w
domu swym domu / modlitwy / zawise (a ile pod czas
przeczystego ciała y nadrozkiej krwi swej ofiary)
przytomnym być zezwolic raczył: Tylko oltarz / ale
y oltarzowi przyległe miejsca / wielki a prawie niezli-
czony / a iednak miejsca niezastępowicy / poczet / onych prze-
wdziecznych / niebieskiego choru / spiewaków / napelnia?

I. Cor.
15.

Spisz spokojnie / na tak pięknym miejscu / dnia y
czasu onego w ktory ogromnym onym / nadder glosney
Archanielskiej traby / dzwiekiem / wszystko / wemgnieniu
oką / Adamowe plemie / z dlugieg° / y glabokieg° snu / wzbu-
dzone bedzie / z weselem (coć day Boze) oczekiwając.

Ioa. 5.

W ktory dzien y czas / zdarz y nami wszystkim / wie-
czney chwaly Krolu / stego tak smacznego (o ktorym
sie mowilo) snu / na glos twoy / czerstwo y ochotnie sie
porwać: A te tak droga (acz tegoż własnego / ale le-
dnak dziwnie pięknym / uwielbienia / misterstwem / od-
ciebie / reformowanego / ciała naszego) fiate / z radością

I. The.

4.

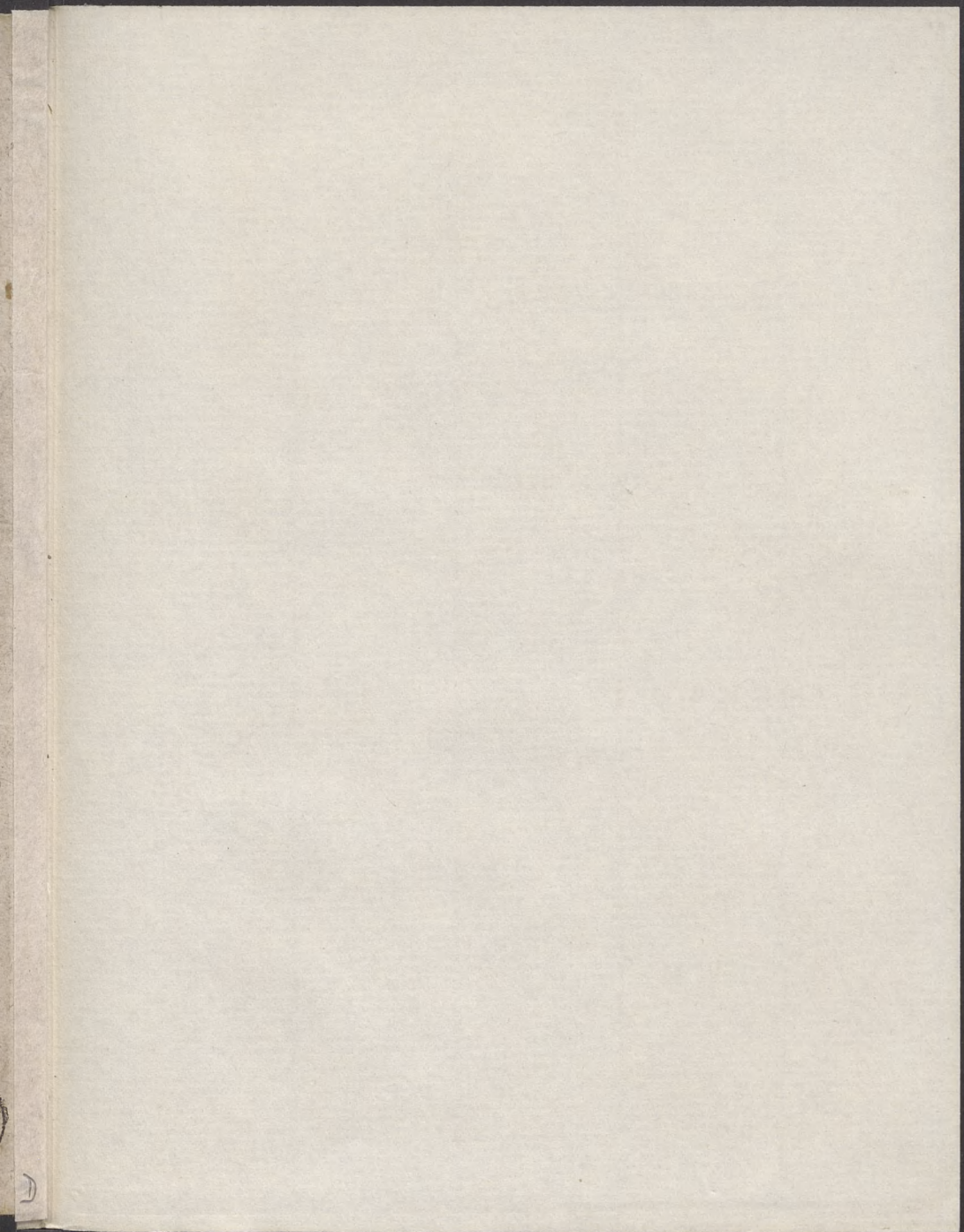
Daniel.

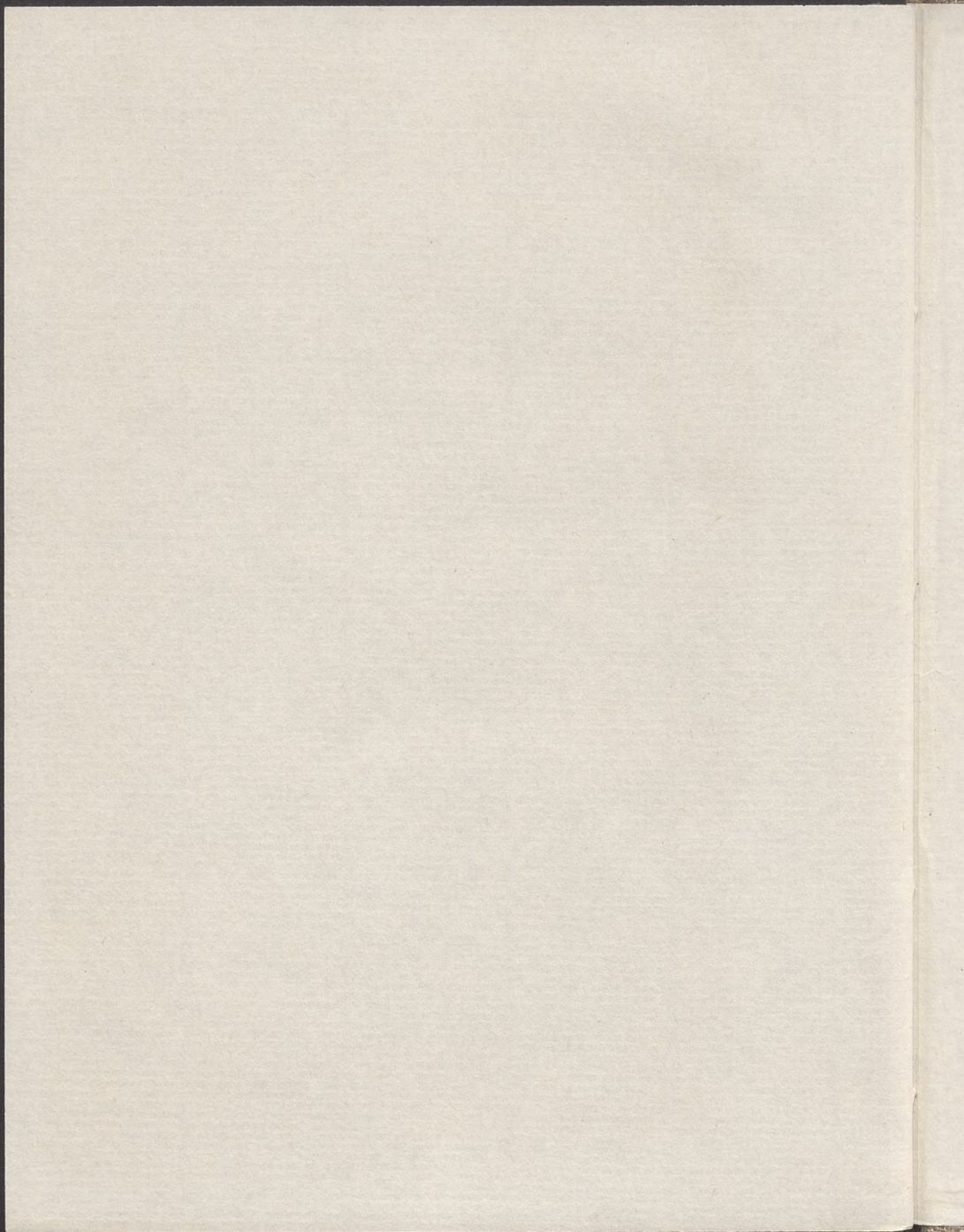
7.

na sie wdziac: A wniey (z blogostawionym onym / wier-
nych slug y wprzeemych milosnikow twoich / hufem / na
oblot porwanemi bedac) droge tobie w oblotkach niebie-
skich / na sad zywych y umartych / przychodzycemu / zai-
chac: A stoba Panem naszym (z Wycem y z Duchem s.
w iedney a nierozdzielney istnosci / y iedney / iednego a
spolwieczneg° Bozstwa / chwale / mocy y krolestwie / od wse-
g° widomego y niewidomeg° stworzenia nizki a wstawie-
czny poklon przyniosacym) tudziez z Przczysta a Prze-
blogostawiona Matka twoja / prawdziwa Bogarod-
zica / y wszystkim ss. wiecznie żyć y obcować.

A M E N.

©prawa wykonaj(a)

Henryk Świdawski

Wrocław, dnia 11 VII 1988

